

۲۱۰۲۴۵.



# تکنولوژی آموزشی

(رشته علوم تربیتی)

[www.ketab.ir](http://www.ketab.ir)

دکتر وحیده علیپور      دکتر احمد فتح‌اللهی کوچه

دکتر فغانه حسنی جعفری

سرشناسه	: علی پور، وحیده، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدید آور	: تکنولوژی آموزشی (رشته علوم تربیتی)/ وحیده علیپور، احمد فتح‌اللهی، فتنه حسنی جعفری.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۴ ص.
فروست	: دانشگاه پیام نور؛ ۲۶۶۲. گروه علوم تربیتی؛ آ/۱۷۳.
شابک	: 978 - 964 - 14 - 0709 - 6
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: تکنولوژی آموزشی -- آموزش برنامه‌های
موضوع	: Educational technology -- Programed instruction
شناسه افزوده	: فتح‌اللهی، احمد، ۱۳۵۸ -
شناسه افزوده	: حسنی جعفری، فتنه، ۱۳۴۶ -
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	: Payam Noor University
رده بندی کنگره	: LB۱۰۳۳
رده بندی دیویی	: ۳۷۰.۰۰۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۱۴۳۲۱

www.ketab.ir



دانشگاه پیام نور

چاپ : اول

شمارگان : ۱۰۰۰

قیمت : (ریال) ۳۷۰,۰۰۰

### تکنولوژی آموزشی

مولفان: دکتر وحیده علیپور - دکتر احمد فتح‌اللهی کوچه - دکتر فتنه حسنی جعفری

ویراستار علمی: دکتر مرجان معصومی فرد

تهیه و تولید: مرکز انتشارات دانشگاه پیام‌نور

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۷۰۹ - ۶

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0709 - 6

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی‌های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

( کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه‌برداری، نشر و ترجمه، چاپ، افست، توزیع گسترده، تهیه CD و... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام‌نور: تهران، خیابان شهید رجایی،

ترسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآوران. تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۰۰۹۸۲۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

## فهرست مطالب

پیشگفتار.....	یازده
فصل اول. مفاهیم اساسی درس تکنولوژی آموزشی.....	۱
هدف کلی.....	۱
هدف‌های یادگیری.....	۱
مقدمه.....	۱
۱-۱ تعریف تکنولوژی.....	۲
۲-۱ تعریف آموزش.....	۲
۳-۱ تعاریف تکنولوژی آموزشی.....	۳
۴-۱ اصطلاحات رایج در تکنولوژی آموزشی.....	۴
۱-۴-۱ رسانه.....	۴
۲-۴-۱ رسانه آموزشی.....	۴
۳-۴-۱ وسایل آموزشی.....	۴
۴-۴-۱ مواد آموزشی.....	۵
۵-۴-۱ تکنولوژی آموزشی.....	۵
۶-۴-۱ استراتژی‌های آموزشی.....	۵
۷-۴-۱ استراتژی‌های یادگیری.....	۵
۸-۴-۱ رویکرد سیستمی.....	۵
۹-۴-۱ تکنولوژی مناسب.....	۶
۱۰-۴-۱ مواد آموزشی دیداری-شنیداری.....	۶
۱۱-۴-۱ کارایی آموزشی.....	۶
۱۲-۴-۱ مرکز رسانه‌های آموزشی.....	۶

۷	۱۳-۴-۱	فیلم آموزشی
۷	۱۴-۴-۱	نظام آموزشی
۷	۱۵-۴-۱	آموزش مبتنی بر فراگیر
۷	۱۶-۴-۱	تلویزیون آموزشی
۷	۱۷-۴-۱	هدف‌های آموزشی
۸	۱۸-۴-۱	تحلیل سیستم‌ها
۸	۱۹-۴-۱	مشخصات و طرح آموزشی
۸	۲۰-۴-۱	آموزش برنامه‌ای
۸	۲۱-۴-۱	تلویزیون مدار بسته
۸	۲۲-۴-۱	خودآموزی
۹	۲۳-۴-۱	آموزش مبتنی بر عملکرد
۹	۵-۱	انواع تکنولوژی
۹	۱-۵-۱	تکنولوژی‌های سخت
۹	۲-۵-۱	تکنولوژی‌های نرم
۹	۶-۱	ارکان تشکیل دهنده تکنولوژی آموزشی
۱۰	۷-۱	کاربرد تکنولوژی آموزشی در فرایند یاد دهی-یادگیری
۱۱	۸-۱	هدف‌ها و فواید تکنولوژی آموزشی
۱۱	۱-۸-۱	هدف‌های کیفی
۱۱	۲-۸-۱	هدف‌های کمی
۱۳		خلاصه فصل اول
۱۳		خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول
۱۵		خودآزمایی تشریحی فصل اول
۱۷		<b>فصل دوم. فلسفه و ماهیت تکنولوژی آموزشی</b>
۱۷		<b>هدف کلی</b>
۱۷		<b>هدف‌های یادگیری</b>
۱۷		<b>مقدمه</b>
۱۸	۱-۲	فلسفه تکنولوژی آموزشی
۱۹	۲-۲	مبانی فلسفی تکنولوژی آموزشی
۲۲	۳-۲	ماهیت تکنولوژی آموزشی
۲۲	۴-۲	دیدگاه‌ها
۲۲	۱-۴-۲	رفتارگرایی
۲۳	۲-۴-۲	شناخت‌گرایی
۲۴	۳-۴-۲	سازنده‌گرایی
۲۵	۴-۴-۲	ارتباط‌گرایی
۲۶		خلاصه فصل دوم

## پیشگفتار

در دنیای معاصر یکی از مواردی که زندگی بشر را تحت تأثیر خود قرار داده است پیشرفت‌هایی است که در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات رخ داده است. این پیشرفت‌ها سایر حوزه‌های علمی و فناورانه را نیز تحت تأثیر خود قرار داده است و زمینه فناوری آموزشی و یا به تعبیر دیگر تکنولوژی آموزشی را نیز درنوردیده است. تکنولوژی آموزشی به‌عنوان یکی از زیرشاخه‌های تعلیم و تربیت به معنی استفاده از فناوری برای دستیابی به هدف‌های یاددهی - یادگیری است.

به فراخور جایگاه و نقش و اهمیت تکنولوژی آموزشی در تعلیم و تربیت و پیشرفت‌های علوم و فناوری و تأثیر آن در تکنولوژی آموزشی، به‌تبع آشنایی با این تغییرات و تأثیر آن‌ها، تدوین کتابی در زمینه تکنولوژی آموزشی که این موارد را منعکس کند لازم و ضروری بود. در همین راستا کتاب کنونی به زیور طبع آراسته شد و سعی شد که با پیروی از چارچوب و ضوابط شورای عطف و تدوین کتب درسی، سرفصل‌های مصوب در تدوین کتاب مدنظر قرار گیرد. در همین راستا کتاب اخیر در هفت فصل تدوین شده است که در ادامه به‌صورت خلاصه به تشریح آن‌ها پرداخته شده است.

در فصل اول به تعریف مفاهیم مهم در حیطه تکنولوژی آموزشی همانند تکنولوژی، آموزش و تکنولوژی آموزشی پرداخته شده است و در ادامه برخی از واژه‌ها و اصلاحات مهم در حوزه فناوری و تکنولوژی آموزشی ارائه و تعریف شده است.